

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning og dekning av utgifter grunnet kansellering.

Dato

14.09.2020

Saksnummer

2020-00149

Tjenesteytere

Air Baltic

Klager har i det vesentlige anført

Klager med reisefølge (til sammen ti personer) skulle reise fra Oslo til Tallinn med Air Baltic sin flyvning BT200 den 31. oktober 2019. Planlagt avgangstid for flyvningen var kl. 20.05. Flyet kunne imidlertid ikke ta av på grunn av problemer med et system på flyet. Flyet ble kansellert grunnet teknisk feil. Alle ble omrutet til nye, dog forskjellige flyvninger neste dag den 1. november, med ankomst henholdsvis kl. 19.05 og 16.00.

Klager krever standarderstatning i henhold til EU-forordning 261/2004 for seg selv og reisefølget (250 EUR per person). Klager aksepterer ikke Air Baltic sin uttalelse om at defekten var uforutsigbar og ekstraordinær. Det var tale om en fabrikasjonsfeil, og ikke en skjult fabrikasjonsfeil, hvilket er påkrevd for å påberope at det var ekstraordinært. I september 2015 så EU-domstolen på lignende problematikk i saken KLM v van der Lans. Domstolen konkluderte med at tekniske problemer ikke var ekstraordinære, heller ikke tidlig svikt i en flykomponent. Domstolen uttalte to typer tekniske feil som kan gå inn under "ekstraordinært": Skjult fabrikasjonsfeil og skade på flyet grunnet sabotasje eller terror. Klager kan basert på innsendt dokumentasjon ikke se at det vart tale om en skjult fabrikasjonsfeil. Feilen var kjent på forhånd. I tillegg ble ikke hele flyflåten satt på bakken (Noe som kreves for å kvalifisere som skjult fabrikasjonsfeil).

Det er i tillegg til standarderstatning fremsatt krav om at Ryanair dekker alle i reisefølget sine måltid på Mac Donalds (Ca. 170 NOK per person). Klager mangler kvittering for måltidene, da de ikke ble informert om sine rettigheter vedrørende dette.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Flyvningen ble kansellert av tekniske årsaker (left landing gear brake control system fault). Det vises til vedlegg for elektronisk teknisk logg. Defekten ble oppdaget etter forrige flyvning fra Tallin til Oslo (BT199) og før avgang, og gjelder alle Airbus A220-300-serie flymaskiner. Defekten er en fabrikasjonsfeil. På grunn av dette kunne ikke defekten

vært forutsett. Det kunne heller ikke foretas forebyggende tiltak. Det er en åpenbar fabrikasjonsfeil utenfor flyselskapet sitt ansvar. Feilen/defekten ble avverget omgående og i henhold til produsentens prosedyrer og retningslinjer. Det er ikke tillatt å foreta flyvninger med en slik feil, da det er direkte relatert til flysikkerhet. På grunn av dette må defekten anses som en uventet flysikkerhetsbrist.

Air Baltic vurderte i tillegg om de skulle benytte reservefly for å erstatte den aktuelle flyvningen. Dessverre hadde de ikke reservefly tilgjengelig på utestasjonen som kunne operere flyvningen uten vesentlig forsinkelse. Å tildele andre fly fra flåten i dette tilfellet ville betydd at andre flyvninger ville blitt betydelig forsinket eller kansellert.

Fabrikasjonsfeilen kan klart anses som uforutsigbar og ekstraordinær. Dette medførte at en ikke kunne foreta forebyggende tiltak. I henhold til EU-domstolens avgjørelse i C-257/17, hvor domstolen uttaler at en defekt som er bekreftet av produsent, som påvirker annet fly i flyflåten, er det å anse som en uventet flysikkerhetsbrist og dermed en ekstraordinær omstendighet. Air Baltic anser kanselleringen som utløst av ekstraordinære omstendigheter. Det tekniske problemet er av natur og opprinnelse utenfor flyselskapets sedvanlige aktivitetsutøvelse og faktiske kontroll.

Nemnda bemerkar

Kansellering gir rett til standarderstatning med mindre flyselskapet godtgjør at innstillingen skyldtes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var blitt truffet, jf EU-forordning 261/2004 artikkel 5 og 7.

Nemnda legger til grunn at klagers flyvning fra Oslo til Tallin med BT200 ble kansellert som følge av teknisk feil, og at klager ankom endelig bestemmelsessted mer enn tre timer forsinket.

Teknisk feil er som regel ikke en ekstraordinær omstendighet som fritar flyselskapet fra plikten til å betale standarderstatning, jf EU-domstolens avgjørelse av 17.09.2015 Corina van der Lans - KLM (C-257/14) og Kommisjonens veileder av 15.06.2016 punkt 5.2. Blant unntakene er fabrikasjonsfeil.

Nemnda har delt seg i et flertall og et mindretall.

Flertallet, lederen og forbrukerrepresentantene, mener at flyselskapet ikke har dokumentert at det foreligger en fabrikasjonsfeil.

Av den fremlagte dokumentasjonen kommer det frem at det er noen særegenheter ved software for bremsesystemet på Airbus A220-300 serie. Dokumentasjonen fra Airbus har til formål å gi en oversikt over særegenhetene, samt anbefale handlinger for vedlikehold for å teste, forhindre og rette funksjoner i bremsesystemet. Airbus anbefaler videre flyselskapene om å orientere vedlikeholdspersonell og følge retningslinjene i brevet.

Mindretallet, bransjerepresentantene, mener det er dokumentert at det foreligger en fabrikasjonsfeil og at kanselleringen skyldes denne.

Nemnda anbefaler på bakgrunn av dette at Air Baltic utbetaler standardkompensasjon på 250 euro per person.

I henhold til EU-forordning 261/2004 artikkel 5 punkt 1 bokstav b) jf. artikkel 9 nr. 1 bokstav a) skal klager ved kansellering tilbys forpleining i form av mat og drikke i ventetiden. Klager har ikke kunnet fremlegge kvittering på disse utgiftene, da de ikke ble opplyst om rettighetene sine Air Baltic har ikke imøtegått klagers påstand på dette punkt, og nemnda finner det sannsynlig at klager med følge ble påført utgifter til mat i den størrelsesorden de krever erstattet. Det anbefales med dette at Air Baltic refunderer utgiftene til mat dersom dette ikke allerede er gjort.

Vedtaket er fattet med den dissens som fremgår over.

Vedtak

Transportklagenemnda-fly anbefaler at Air Baltic utbetaler 250 euro per person (totalt 10 personer) i standardkompensasjon, og 170 NOK per person (totalt 10 personer) for mat i ventetiden.

Nemndas representanter

Lene F. Johnsen (leder)

Anne Sofie Faye-Lund (Forbrukerrådet)

Thomas Iversen (Forbrukerrådet)

Gøran Jenssen (Widerøe)

Joachim Sponheim (SAS)